

Έγγραφο συνόδου

A9-0421/2023

8.12.2023

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη διαμόρφωση της θέσης της ΕΕ όσον αφορά το δεσμευτικό μέσο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση σε μέσα προσφυγής και την προστασία των θυμάτων
(2023/2108(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Heidi Hautala

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	15
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ.....	17
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	18
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	25
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	26

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη διαμόρφωση της θέσης της ΕΕ όσον αφορά το δεσμευτικό μέσο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση σε μέσα προσφυγής και την προστασία των θυμάτων (2023/2108(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3, 8, 21 και 23 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ),
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες αρχές του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι οποίες εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ στο ψήφισμα 17/4 της 16ης Ιουνίου 2011,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 26/9 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ της 26ης Ιουνίου 2014,
- έχοντας υπόψη το επικαιροποιημένο προσχέδιο του νομικά δεσμευτικού μέσου που διανεμήθηκε από τον πρόεδρο-εισηγητή της ανοικτής διακυβερνητικής ομάδας εργασίας (OEIGWG) στις 31 Ιουλίου 2023 και το αναθεωρημένο τρίτο προσχέδιο που προέκυψε από την όγδοη σύνοδο,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 76/300 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 28ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το ανθρώπινο δικαίωμα σε ένα καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Αφρικανικής Επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου και των λαών, της 7ης Μαρτίου 2023, σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Αφρική,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), της 10ης Απριλίου 2017, με τίτλο «Improving access to remedy in the area of business and human rights at EU level»¹ (Βελτίωση της πρόσβασης σε μέσα προσφυγής στον τομέα των επιχειρήσεων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε επίπεδο ΕΕ) και την έκθεσή του, της 6ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο

¹ Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [«Improving access to remedy in the area of business and human rights at the EU level»](#), 2017.

«Business and Human Rights – Access to Remedy» (Επιχειρήσεις και ανθρώπινα δικαιώματα – Πρόσβαση σε μέσα προσφυγής)²,

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2023, σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ στα φόρουμ του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2023,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 25ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με την εταιρική ευθύνη για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε τρίτες χώρες³,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 4ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τη συμβολή της ΕΕ στο δεσμευτικό χαρακτήρα μέσω του ΟΗΕ σχετικά με τις διεθνικές εταιρείες και λοιπές επιχειρήσεις που έχουν διεθνικά χαρακτηριστικά όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα⁴,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 18ης Ιανουαρίου 2023, σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία στον κόσμο και την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτό – ετήσια έκθεση για το 2022⁵, καθώς και τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανάπτυξης,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0421/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 ΣΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δράση της σε διεθνές επίπεδο πρέπει να έχει ως πυξίδα τις αρχές αυτές και να συνάδει με την αρχή της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης της Λισαβόνας·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και της αρχής «κανείς στο περιθώριο» συνεπάγεται ότι η οικονομική ανάπτυξη συμβαδίζει με την κοινωνική δικαιοσύνη, τη χρηστή διακυβέρνηση και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις συγκαταλέγονται στους σημαντικότερους παράγοντες της οικονομικής παγκοσμιοποίησης, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και του διεθνούς εμπορίου και πρέπει να τηρούν όλες τις εφαρμοστέες νομοθετικές διατάξεις και τις διεθνείς συνθήκες και να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιχειρήσεις ενδέχεται να προκαλούν, να συμβάλλουν ή να συνδέονται άμεσα με αρνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η σύγχρονη δουλειά, η εμπορία ανθρώπων, η αναγκαστική εργασία, η παιδική εργασία

² Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [«Business And Human Rights – Access To Remedy»](#), 2020.

³ ΕΕ C 215 της 19.6.2018, σ. 125.

⁴ ΕΕ C 11 της 13.1.2020, σ. 36.

⁵ ΕΕ C 214 της 16.6.2023, σ. 77.

και άλλες μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης, ο εκτοπισμός γης, οι μισθοί φτώχειας και οι παραβιάσεις κατά των συνδικαλιστικών οργανώσεων, καθώς και με αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων της ρύπανσης, της κλιματικής αλλαγής, της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της απώλειας βιοποικιλότητας·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εταιρείες μπορούν να συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της οικονομικής ανάπτυξης και, ως εκ τούτου, μπορούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των περιβαλλοντικών προτύπων, καθώς και στην πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα και στο περιβάλλον·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματα των επιχειρήσεων και των επενδυτών θα πρέπει να συνοδεύονται από δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και την εργατική και περιβαλλοντική νομοθεσία·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, συχνά, τα θύματα παραβιάσεων που διαπράττονται από εταιρείες αντιμετωπίζουν πολλαπλά και αλληλεπικαλυπτόμενα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένων της προσφυγής στη δικαιοσύνη και των εγγυήσεων μη επανάληψης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εμπόδια αυτά είναι ακόμη πιο σοβαρά για τα άτομα ή τις ομάδες που είναι σε ευάλωτη θέση ή βρίσκονται στο περιθώριο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ατιμωρησία για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράττονται από ορισμένες επιχειρήσεις εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να μην αντιμετωπίζεται ελλείψει ισχυρού και ολοκληρωμένου κανονιστικού πλαισίου και ευθυγράμμισης σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των εργαζομένων από εταιρείες αυξάνονται παγκοσμίως, σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη δικαιωμάτων της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Ενώσεων, ο οποίος αναφέρει ότι 113 χώρες (έναντι 106 το 2021) αποκλείουν τους εργαζομένους από το δικαίωμά τους να ιδρύσουν συνδικαλιστική οργάνωση ή να προσχωρήσουν σε αυτήν· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 87 % των χωρών παραβίασαν το δικαίωμα στην απεργία και τέσσερις στις πέντε χώρες εμπόδισαν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (UNHRC) ενέκρινε ψήφισμα στις 26 Ιουνίου 2014, προβαίνοντας στη σύσταση ανοικτής διακυβερνητικής ομάδας εργασίας (OEIGWG) με στόχο την ανάπτυξη ενός νομικά δεσμευτικού διεθνούς μέσου «για τη ρύθμιση, στο διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δραστηριοτήτων των διεθνικών εταιρειών και λοιπών επιχειρήσεων»·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η OEIGWG, στην οποία προεδρεύει από συστάσεώς της ο Ισημερινός, έχει πραγματοποιήσει, μέχρι σήμερα, εννέα συνόδους και σειρά περιφερειακών και άλλων διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων από την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Ιούλιο του 2023, ο πρόεδρος διένειμε επικαιροποιημένο προσχέδιο του μέσου πριν από την ένατη σύνοδο της OEIGWG που είχε προγραμματιστεί για τις 23-27 Οκτωβρίου 2023·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ εργάζεται για να διαμορφώσει, μεταξύ άλλων μορφών νομοθεσίας, μια φιλόδοξη νομοθεσία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη διαπραγματευτική εντολή της· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ελλείψει διαπραγματευτικής εντολής, ο εκπρόσωπος της ΕΕ συμμετείχε στις συνόδους της ΟΕΙGWG μόνο ως παρατηρητής και προέβαινε μόνο σε γενικές δηλώσεις· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η συμμετοχή άλλων μεγάλων οικονομιών εκτός της ΕΕ στις συζητήσεις είχε αμφίσημο χαρακτήρα τα τελευταία χρόνια·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στη συνέχεια, η θέση των κρατών μελών της ΕΕ σταδιακά εξελίχθηκε, με αρκετά από αυτά να συμμετέχουν ενεργά στις τελευταίες συνόδους της ΟΕΙGWG· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Γαλλία και η Πορτογαλία προσχώρησαν στην ομάδα «Φίλοι της Προεδρίας», βοηθώντας τον πρόεδρο κατά την εκπόνηση συναινετικών προτάσεων από τους περιφερειακούς συνασπισμούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μεταξύ των προτεραιοτήτων του στα φόρουμ για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2023, το Συμβούλιο δήλωσε τη δέσμευσή του να «συμμετάσχει ενεργά» στις συζητήσεις του ΟΗΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο και εξέφρασε την προθυμία του να συνεργαστεί με τον πρόεδρο της ΟΕΙGWG και την ομάδα «Φίλοι της Προεδρίας» «για τη διερεύνηση ... ενός μέσου που θα βασίζεται στη συναίνεση και θα μπορεί να ενισχύσει αποτελεσματικά την προστασία των θυμάτων και να δημιουργήσει ίσους όρους ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο»·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα εκφράσει την υποστήριξή του στις συζητήσεις του ΟΗΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο, μεταξύ άλλων εγκρίνοντας σειρά ψηφισμάτων που καλούν την ΕΕ και τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν εποικοδομητικά στις διαπραγματεύσεις·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ έχει επιδείξει μεγάλη φιλοδοξία όσον αφορά τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα και έχει δρομολογήσει σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των περιβαλλοντικών και κλιματικών υποχρεώσεων, όπως η οδηγία για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα, η πρόταση κανονισμού για την απαγόρευση των προϊόντων που παράγονται με καταναγκαστική εργασία στην αγορά της Ένωσης, ο κανονισμός για τα προϊόντα μηδενικής αποψίλωσης, ο κανονισμός για τα ορυκτά από περιοχές συγκρούσεων και ο κανονισμός για τις μπαταρίες·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας αριθμός κρατών μελών της ΕΕ, όπως η Γαλλία, η Γερμανία και οι Κάτω Χώρες, πρόσφατα θέσπισαν ή πρότειναν νομοθεσία για την υποχρεωτική δέουσα επιμέλεια, ενώ ορισμένα άλλα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της νομοθεσίας περί δέουσας επιμέλειας σε επίπεδο κρατών μελών ή σε επίπεδο ΕΕ και του νομικά δεσμευτικού μέσου του ΟΗΕ·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε τρίτες χώρες, όπως στην Αυστραλία, στη Βραζιλία, στον Καναδά, στην Γκάνα, στην Ιαπωνία, στο Μεξικό, στη Νέα Ζηλανδία, στη Νορβηγία, στη Νότια Αφρική, στη Νότια Κορέα, στην Ελβετία και στις ΗΠΑ, έχουν εγκριθεί ή βρίσκονται υπό συζήτηση ρυθμιστικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας, σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας

υπόψη ότι πολλές άλλες χώρες έχουν αναπτύξει εθνικό σχέδιο δράσης για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·

- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το προσχέδιο του νομικά δεσμευτικού μέσου περιέχει ρήτρα οργανισμού περιφερειακής ολοκλήρωσης για την κάλυψη των αντίστοιχων ρόλων της ΕΕ και των κρατών μελών της·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει σημαντικό και αυξανόμενο ενδιαφέρον, κινητοποίηση και προσδοκίες από τις συζητήσεις σε επίπεδο ΟΗΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο μεταξύ των πληττόμενων κοινοτήτων, των αυτοχθόνων πληθυσμών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των μελών της κοινωνίας των πολιτών, των επιστημόνων και των εμπειρογνομόνων σε παγκόσμιο επίπεδο·

Γενικές παρατηρήσεις και διεθνές πλαίσιο για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα

1. τονίζει ότι η συνολική άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παγκοσμίως εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τη συμπεριφορά των εταιρειών, δεδομένης της τρέχουσας κλίμακας της παγκοσμιοποίησης και της διεθνοποίησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των αλυσίδων αξίας· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι είναι σημαντικό οι επιχειρήσεις να μπορούν να βασίζονται στη χρηστή δημόσια διακυβέρνηση και σε ένα ολοκληρωμένο και λειτουργικό νομικό σύστημα και πλαίσιο προκειμένου να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
2. υποστηρίζει σθεναρά την πλήρη εφαρμογή, εντός και εκτός της ΕΕ, των διεθνών προτύπων για την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, ώστε να συμπληρωθεί και να ενισχυθεί η εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα· υπογραμμίζει τη σημασία των κατευθυντήριων αρχών του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα και των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ, καθώς και την ευρεία υποστήριξη που απολαμβάνουν· υπενθυμίζει ότι οι κατευθυντήριες αρχές του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν το μόνο παγκόσμιο πλαίσιο που περιγράφει λεπτομερώς την εταιρική ευθύνη για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα· τονίζει ότι οποιαδήποτε εργασία πραγματοποιείται για το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να διασφαλίζει την πλήρη ευθυγράμμιση με τα πρότυπα αυτά·
3. τονίζει ότι, δεδομένου ότι η εταιρική κοινωνική ευθύνη νοείται αποκλειστικά σε εθελοντική βάση και, ως εκ τούτου, δεν περιλαμβάνεται στα εκτελεστά μέσα, εγκυμονεί ο κίνδυνος να προκαλέσει στρεβλώσεις της αγοράς και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που επιλέγουν να συμμορφωθούν με τα διεθνή πρότυπα ή που υπόκεινται σε εθνικές ή περιφερειακές υποχρεώσεις· αναγνωρίζει ότι, μολονότι έχει επιτευχθεί κάποια πρόοδος, εξακολουθούν να σημειώνονται παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· επικροτεί, ως εκ τούτου, τις προσπάθειες για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού και την επιδίωξη μιας παγκοσμίως υποστηριζόμενης δέσμευσης για την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά· εκφράζει, επίσης, την ικανοποίησή του για την παρούσα μετατόπιση, όσον αφορά τις

κανονιστικές εξελίξεις, από τις πρωτοβουλίες μη δεσμευτικού δικαίου στα δεσμευτικά πρότυπα·

4. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να καλυφθούν τα νομικά και κανονιστικά κενά που εκμεταλλεύονται ορισμένες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτών, εις βάρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος·
5. επισημαίνει με ανησυχία ότι, στα δικαστικά συστήματα πολλών χωρών, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά διαδικαστικά, ουσιαστικά και πρακτικά εμπόδια σε σχέση με την πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένων των δυσκολιών όσον αφορά τον προσδιορισμό του αρμόδιου δικαστηρίου, των εμποδίων που σχετίζονται με τα πρότυπα δικαιοδοσίας, των σύντομων από τον νόμο προθεσμιών παραγραφής, του υπερβολικού βάρους απόδειξης, της περιορισμένης ή ασαφούς ευθύνης λόγω των πολύπλοκων εταιρικών δομών, της πρόσβασης σε νομική εκπροσώπηση και ενημέρωση, του απαγορευτικού κόστους της εκπροσώπησης στο εξωτερικό, καθώς και άλλων ανισοτήτων μεταξύ των εναγόντων και των εναγόμενων· εκφράζει επίσης την ανησυχία του για τις περιπτώσεις θυμάτων, τα οποία αντιμετωπίζουν εκφοβισμό ή βία από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, όποτε επιζητούν έννομη προστασία· τονίζει ότι τα άτομα ή οι ομάδες που είναι σε ευάλωτη θέση ή βρίσκονται στο περιθώριο και ενδέχεται να χρειάζονται πρόσθετη προσοχή στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, δεν επωφελούνται ισότιμα από τις πληρωμές αποζημίωσης ή άλλες μορφές επανόρθωσης καθώς αντιμετωπίζουν αυξημένα εμπόδια ως προς αυτό·
6. τονίζει τη σημασία της συμπερίληψης εξωεδαφικής ρύθμισης που βασίζεται στις μητρικές εταιρείες και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τα θύματα παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων από διεθνικές εταιρείες στο κράτος καταγωγής των διεθνικών εταιρειών· επισημαίνει, ειδικότερα, την ανάγκη να καθοριστούν σαφείς υποχρεώσεις για τις διεθνικές εταιρείες όσον αφορά την εξάλειψη της παιδικής εργασίας και της καταναγκαστικής εργασίας από τις αλυσίδες εφοδιασμού και τις δραστηριότητές τους·
7. επαναλαμβάνει την ισχυρή του στήριξη για το έργο που επιτελείται στον ΟΗΕ μέσω της OEIGWG για την ανάπτυξη του μέσου· εκφράζει την εκτίμησή του για το έργο των διαδοχικών Προεδριών του Ισημερινού όσον αφορά την καθοδήγηση αυτού του σύνθετου εγχειρήματος και εκφράζει την ικανοποίησή του για τον υποστηρικτικό ρόλο της ομάδας «Φίλοι της Προεδρίας»·
8. καλεί τον πρόεδρο της OEIGWG και τα κράτη μέλη του ΟΗΕ να διασφαλίσουν ότι οι διαπραγματεύσεις θα διεξάγονται με διαφανή τρόπο, με ουσιαστική συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων της κοινωνίας των πολιτών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εκπροσώπων των εργαζομένων και του ιδιωτικού τομέα, με τη δέουσα προσοχή να δίδεται στα ευάλωτα ενδιαφερόμενα μέρη· επιμένει, εξάλλου, ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή όλων των περιφερειών, με σκοπό την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού μέσου το οποίο θα αντικατοπτρίζει την παγκόσμια πολυμορφία της νομικής, κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας που επηρεάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και θα βασίζεται στις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται σε εγχώριο και περιφερειακό επίπεδο· ενθαρρύνει τις περιφερειακές οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις οικονομικές

οργανώσεις, καθώς και τις αρχές, να συμβάλλουν στη διευκόλυνση αυτής της καθολικής συμμετοχής·

Συμμετοχή της ΕΕ και των κρατών μελών στη διαδικασία του ΟΗΕ

9. υπενθυμίζει ότι η ΕΕ έχει δεσμευτεί, βάσει των Συνθηκών, για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο και πολυμερών λύσεων σε κοινά προβλήματα στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, γεγονός που δεν έχει αποτυπωθεί ακόμη στη συμμετοχή της στην ΟΕΙΓWG με μια διαπραγματευτική εντολή·
10. αναγνωρίζει την ΟΕΙΓWG ως το μόνο παγκόσμιο και πολυμερές φόρουμ όπου συζητούνται οι υποχρεωτικοί κανόνες για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα και, ως εκ τούτου, θεωρεί ζωτικής σημασίας την ενεργό συμμετοχή της ΕΕ στη διαδικασία αυτή, μαζί με μια κρίσιμη μάζα μελών του ΟΗΕ, προκειμένου να επιτευχθεί ένα συναινετικό αποτέλεσμα που να μπορεί να βασίζεται στην ευρεία στήριξη σε παγκόσμιο επίπεδο·
11. υπογραμμίζει ότι οι τελευταίες κανονιστικές εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν σημαντικά πρώτα βήματα για να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και των δικαιωμάτων των θυμάτων, τα οποία βρίσκονται στο επίκεντρο του νομικά δεσμευτικού μέσου ως βασική συνθήκη για τα ανθρώπινα δικαιώματα· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τον συμπληρωματικό χαρακτήρα, τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής και των δύο κανονιστικών αξόνων, οι οποίοι θα λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα, καθώς και την ανάγκη για συνοχή μεταξύ τους·
12. πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις, ιδίως για την περαιτέρω ανάπτυξη του προσχεδίου του νομικά δεσμευτικού μέσου, εστιάζοντας παράλληλα στα θύματα των παραβιάσεων στις οποίες εμπλέκονται επιχειρήσεις σε όλη την αλυσίδα αξίας, αίροντας τα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και σε αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας, εξασφαλίζοντας ίσους όρους ανταγωνισμού και ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), και ενισχύοντας τη συνεργασία με την αξιοποίηση των διεθνών προοπτικών και των βέλτιστων πρακτικών· θεωρεί ότι η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε τελικά να συντελέσει στη διασφάλιση της καλύτερης εφαρμογής και επιβολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διεθνώς, συμβάλλοντας παράλληλα σε ίσους όρους ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο και θεσπίζοντας ένα παγκόσμιο μέσο το οποίο θα υποστηριχθεί ευρέως και θα επικυρωθεί από τα κράτη μέλη σε όλες τις περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το οποίο θα παραμείνει επίκαιρο ενόψει των εξελισσόμενων απειλών για τα ανθρώπινα δικαιώματα·
13. χαιρετίζει τη δέσμευση του Συμβουλίου ότι η ΕΕ θα ενισχύσει τον ενεργό της ρόλο και θα συμμετάσχει στην ΟΕΙΓWG· θεωρεί, ωστόσο, ότι ο μόνος ουσιαστικός και απτός τρόπος να υλοποιηθεί αυτή η δεδηλωμένη δέσμευση είναι η έγκριση διαπραγματευτικής εντολής της ΕΕ· παροτρύνει, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο να εγκρίνει μια φιλόδοξη διαπραγματευτική εντολή το συντομότερο δυνατόν, ώστε η ΕΕ να είναι σε θέση να συμμετάσχει ενεργά στις διαπραγματεύσεις με σκοπό τη διαμόρφωση του μελλοντικού νομικά δεσμευτικού μέσου· τονίζει ότι η θέση της ΕΕ

πρέπει να στοχεύει σε ισχυρές διατάξεις όσον αφορά τους μηχανισμούς επιβολής και παρακολούθησης, καθώς και σε σχέση με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όσους πλήττονται από παραβιάσεις·

14. καλεί, εν τω μεταξύ, τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στη διαδικασία μεμονωμένα, συντονίζοντας παράλληλα τις θέσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, ώστε να υποστηρίξουν μια ισχυρή, κοινή και σαφή θέση της ΕΕ που θα παρουσιάζει με εποικοδομητικό τρόπο τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με το κλίμα, επιδεικνύοντας παράλληλα ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα· αναμένει από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) και την Επιτροπή, ιδίως την αντιπροσωπεία της ΕΕ στον ΟΗΕ στη Γενεύη, να διαδραματίσουν προορατικό και εποικοδομητικό ρόλο στη διαδικασία αυτή·
15. καλεί την Επιτροπή, την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν προορατικά με όλα τα κράτη εταίρους και να συμπεριλάβουν το θέμα αυτό στους διαλόγους τους με τρίτες χώρες και περιφερειακούς οργανισμούς, ιδίως στο πλαίσιο των διαρθρωμένων διαλόγων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα· ενθαρρύνει την ΕΕ να προσεγγίσει, κυρίως, βασικούς εταίρους που αναπτύσσουν επί του παρόντος τα δικά τους πλαίσια για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε εθνικό επίπεδο, όπως η Βραζιλία και η Ιαπωνία, και σε περιφερειακό επίπεδο, όπως η Αφρικανική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και των Λαών και η Διαμερικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

Στοιχεία για μια θέση της ΕΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο

16. εκφράζει την ικανοποίησή του για το επικαιροποιημένο προσχέδιο του νομικά δεσμευτικού μέσου, που δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο του 2023, και θεωρεί ότι προσφέρει μια στέρεη και ελπιδοφόρα βάση για την προώθηση των διαπραγματεύσεων, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ανάγκη βελτίωσης και ευθυγράμμισης με τις κατευθυντήριες αρχές του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ και άλλα ισχύοντα διεθνή πρότυπα·
17. πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώκει ένα νομικά δεσμευτικό μέσο που θα είναι συμβατό και συμπληρωματικό προς τις τρέχουσες κανονιστικές εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στη δημιουργία ενός συνεκτικότερου παγκόσμιου νομικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
18. υποστηρίζει ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να έχει ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής που θα διασφαλίζει ότι η ευθύνη θα ισχύει σε όλες τις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας· θεωρεί ότι η παροχή ευελιξίας στα συμβαλλόμενα κράτη για να διαφοροποιήσουν, στο πλαίσιο της εθνικής τους νομοθεσίας, τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ, εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις πρόληψης στο πλαίσιο του νομικά δεσμευτικού μέσου, ανάλογα με το μέγεθος, τον τομέα και την ιδιοκτησία τους, το επιχειρησιακό τους πλαίσιο και τη σοβαρότητα των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, θα παρείχε σημαντικό περιθώριο για εθνικές προσαρμογές και θα ήταν συνεπής με τη γενική εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών του Οργανισμού

Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα· επισημαίνει ότι σε πολλές περιοχές του κόσμου, οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν συχνά την κινητήρια δύναμη των τοπικών οικονομιών· υπογραμμίζει ότι οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 90 % των επιχειρήσεων, το 60 έως 70 % της απασχόλησης και το 50 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος παγκοσμίως· επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις του μέσου είναι ανάλογες και αναλογικές προς το μέγεθος, τους πόρους και τη μόχλευση των εταιρειών, και καλεί την ΕΕ να παράσχει διασφαλίσεις για τις ΜΜΕ στις διαπραγματεύσεις που αφορούν το μέσο·

19. πιστεύει ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες θα πρέπει να γίνονται κατανοητές σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
20. επιμένει ότι ευρύ πεδίο εφαρμογής των διεθνών μέσων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όλων των βασικών διεθνών συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και των θεμελιωδών συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, θα πρέπει να καλύπτεται από το νομικά δεσμευτικό μέσο, σύμφωνα με την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
21. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι αρκετές αναφορές στο περιβάλλον και στην κλιματική αλλαγή, καθώς και σε σχέση με την ευθύνη, αφαιρέθηκαν από το πεδίο εφαρμογής του νομικά δεσμευτικού μέσου στο τελευταίο προσχέδιο· θεωρεί ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν οι περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του νομικά δεσμευτικού μέσου, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις πολιτικές και τη φιλοδοξία της ΕΕ στον τομέα αυτό, και, ως εκ τούτου, να αποτυπώσουν την αυξανόμενη συνειδητοποίηση των επιπτώσεων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, γεγονός που με τη σειρά του έχει αντίκτυπο στα ανθρώπινα δικαιώματα·
22. τονίζει ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να προβλέπει ένα φιλόδοξο, ολοκληρωμένο, υποχρεωτικό και με ικανότητα αντίδρασης πλαίσιο για την πρόληψη των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις εταιρείες, ιδίως με τη θέσπιση της υποχρέωσης των συμβαλλόμενων κρατών να εγκρίνουν κατάλληλα και αποτελεσματικά νομοθετικά, κανονιστικά και άλλα μέτρα για την πρόληψη της εταιρικής κατάχρησης και τη διασφάλιση της πρακτικής της δέουσας επιμέλειας για το περιβάλλον και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από όλες τις επιχειρήσεις· επισημαίνει, εν προκειμένω, ότι η παροχή ευελιξίας στα συμβαλλόμενα κράτη για να προσαρμόσουν τα προληπτικά τους πλαίσια στα δικά τους νομικά συστήματα, διατηρώντας παράλληλα την υπεροχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θα αποτελούσε βασικό παράγοντα για τη διασφάλιση ευρείας οικειοποίησης όσον αφορά το νομικά δεσμευτικό μέσο·
23. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντήριων αρχών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ότι το πλαίσιο πρόληψης του νομικά δεσμευτικού μέσου θα υποχρεώνει τους επιχειρηματικούς φορείς να τηρούν ενισχυμένα πρότυπα δέουσας

επιμέλειας κατά τη δραστηριοποίησή τους σε περιοχές όπου ο κίνδυνος σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι αυξημένος, όπως περιοχές που πλήττονται από συγκρούσεις ή τα εδάφη υπό κατοχή ή προσάρτηση, μεταξύ άλλων με την προσθήκη αναφορών στο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, στο διεθνές ποινικό δίκαιο και στο εθιμικό διεθνές δίκαιο εντός του πεδίου εφαρμογής του νομικά δεσμευτικού μέσου· πιστεύει ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει επίσης να εξετάζει πτυχές που σχετίζονται με εταιρικές δραστηριότητες σε πληγείσες από καταστροφές περιοχές ή σε σχέση με κλιματικά ευάλωτες κοινότητες, οι οποίες αποκτούν ολοένα μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο της κλιματικής κρίσης·

24. πιστεύει ότι η υποχρέωση των εταιρειών να υιοθετούν προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο και να διενεργούν τακτικές εκτιμήσεις επιπτώσεων όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, πριν αλλά και κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων, και να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες όσων διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο, αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο για το πλαίσιο πρόληψης του νομικά δεσμευτικού μέσου, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, αλλά και με τη συνεκτίμηση ζητημάτων που αφορούν ομάδες που κινδυνεύουν να βρεθούν σε ευάλωτη κατάσταση ή να περιθωριοποιηθούν, όπως αυτόχθονες και παραδοσιακές κοινότητες, μειονότητες και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος·
25. ζητεί το νομικά δεσμευτικό μέσο να αναθέσει κεντρικό ρόλο στα επηρεαζόμενα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως μέσω της υποχρέωσης να προωθούν την ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των αυτοχθόνων πληθυσμών και των οργανώσεων σε επίπεδο κοινότητας, καθώς και του ιδιωτικού τομέα, στην εφαρμογή της νομοθεσίας, των πολιτικών και των λοιπών μέτρων, με ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη και τα μέσα έννομης προστασίας·
26. ζητεί το νομικά δεσμευτικό μέσο να παράσχει έναν ορισμό για την ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή των οικείων ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ άλλων μέσω της διαδραστικής συμμετοχής που πραγματοποιείται καλή τη πίστει, σε συνεχή βάση, με κατάλληλη συνέχεια, περιλαμβάνοντας τον εντοπισμό και την άρση πιθανών εμποδίων στη συμμετοχή, και διασφαλίζοντας την ασφαλή συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών χωρίς τον φόβο αντιποίνων·
27. τονίζει ότι είναι σημαντικό για την ΕΕ και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι στο πλαίσιο του νομικά δεσμευτικού μέσου θα περιλαμβάνεται το καθήκον για την προστασία των δικαιωμάτων και της ασφάλειας των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των υπερασπιστών του περιβάλλοντος, των δημοσιογράφων, των εργαζομένων και των αυτοχθόνων πληθυσμών και άλλων περιθωριοποιημένων ομάδων, και να συμπεριλάβουν την ενσωμάτωση αυτών των ομάδων στο σύνολο του μέσου· επιμένει, ειδικότερα, στη σημασία της κατοχύρωσης της αρχής της ελεύθερης, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεσης των αυτοχθόνων πληθυσμών·
28. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τη συμπερίληψη στο νομικά δεσμευτικό μέσο της καταπολέμησης της διαφθοράς σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς, αναγνωρίζοντας ότι η διαφθορά διευκολύνει, διαιωνίζει και θεσμοθετεί τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

29. εκφράζει την ανησυχία του για τους κινδύνους που προκύπτουν από την «άγρα αρμόδιου δικαστηρίου» και τον αντίκτυπό του στους ίδιους όρους ανταγωνισμού, και στο πλαίσιο της ΕΕ· ζητεί τη θέσπιση μέσω σε επίπεδο ΕΕ για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου ενός μηχανισμού παρακολούθησης· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι χώρες θα εφαρμόζουν ισχυρούς και αποτελεσματικούς, αλλά πρακτικούς και αναλογικούς, μηχανισμούς επιβολής και παρακολούθησης της συμμόρφωσης· επιμένει, επιπλέον, ότι τα συμβαλλόμενα κράτη πρέπει να υποβάλλουν τακτικές και εμπεριστατωμένες εκθέσεις· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, τον δυναμικό ρόλο των διαδικασιών που εγκρίνονται για την εκπόνηση εθνικών σχεδίων δράσης για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα· σημειώνει ότι η εντολή της ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι απαιτήσεις σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να μπορούν να ευθυγραμμίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα αυτό·
30. αναμένει από την ΕΕ και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ισχυρές διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στα κρατικά μέσα έννομης προστασίας, στο πλαίσιο του νομικά δεσμευτικού μέσου, σύμφωνα με τη δέσμευσή τους για την προστασία των θυμάτων, την καταπολέμηση της ατιμωρησίας και την προάσπιση των κατευθυντήριων αρχών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
31. τονίζει την ανάγκη οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στο νομικά δεσμευτικό μέσο σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων και των δικαιούχων να καθορίζουν τα μέσα με τα οποία θα διασφαλίζεται το δικαίωμα σε δίκαιη, επαρκή, άμεση, χωρίς διακρίσεις, κατάλληλη και ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου πρόσβαση στη δικαιοσύνη, οι ατομικές ή οι συλλογικές αποζημιώσεις και η αποτελεσματική προσφυγή σε περίπτωση παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων οι οποίες προκαλούνται από εταιρείες ή στις οποίες αυτές συμβάλλουν· σημειώνει ότι αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει το δικαίωμα συλλογικής προσφυγής, πρόσβασης σε νομική συνδρομή, ακρόασης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, πληροφορίες που κατέχουν οι επιχειρήσεις, όπως ορίζονται εντός των οικείων δικαιοδοσιών, και την προστασία από αντίποινα και εκ νέου θυματοποίηση· θεωρεί ότι οι μηχανισμοί για την ελάφρυνση του βάρους απόδειξης των θυμάτων θα πρέπει να προβλέπονται στο προσχέδιο, ώστε να διευκολύνεται το δικαίωμα του θύματος να έχει πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας· θεωρεί επίσης ότι τα συμβαλλόμενα κράτη θα πρέπει να επιτρέπουν τη λήψη προσωρινών ή προληπτικών μέτρων σε επείγουσες περιπτώσεις·
32. επιμένει ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να περιλαμβάνει το καθήκον των συμβαλλόμενων κρατών να αναπτύξουν ένα ολοκληρωμένο και κατάλληλο σύστημα νομικής ευθύνης που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των θυμάτων, όσον αφορά τα μέσα προσφυγής, και να είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα της παραβίασης αποφεύγοντας παράλληλα τη διευκόλυνση καταχρηστικών αξιώσεων· επιμένει, επίσης, ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους η ευθύνη των εταιρειών μπορεί να στοιχειοθετείται δεόντως για βλάβες για τις οποίες είναι υπεύθυνες·
33. επιμένει ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να υπερκεράσει τα πρακτικά και διαδικαστικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα θύματα των εταιρικών παραβιάσεων όταν προσφεύγουν στη δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων ξεπερνώντας τις προκλήσεις που

αντιμετωπίζουν στο δικαστήριο όταν διεκδικούν δικαιοδοσία σε διάφορες περιπτώσεις, και διασφαλίζοντας ότι οι προθεσμίες παραγραφής είναι επαρκείς και δεν είναι αδικαιολόγητα περιοριστικές· επιμένει ότι είναι σημαντικό να δοθεί η δέουσα προσοχή σε άτομα ή ομάδες, στο πλαίσιο αυτό, που είναι σε ευάλωτη θέση ή βρίσκονται στο περιθώριο·

34. επικροτεί την πρόταση για τη σύσταση, στο πλαίσιο του νομικά δεσμευτικού μέσου, διεθνούς ταμείου για τα θύματα, το οποίο θα παρέχει νομική και οικονομική βοήθεια στα θύματα που επιδιώκουν την πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας·
35. επιμένει ότι το νομικά δεσμευτικό μέσο θα πρέπει να εκχωρήσει επαρκείς εξουσίες στη διάσκεψη των μερών ώστε να θεσπίσει μηχανισμούς για την παρακολούθηση της εφαρμογής του νομικά δεσμευτικού μέσου και να διατυπώσει συστάσεις για πιθανά περαιτέρω βήματα· θεωρεί ότι η συσταθείσα επιτροπή στο πλαίσιο του νομικά δεσμευτικού μέσου θα πρέπει να έχει την εξουσία να λαμβάνει και να εξετάζει κοινοποιήσεις και καταγγελίες από άτομα, κοινότητες ή εκπροσώπους τους σχετικά με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από επιχειρήσεις, οι οποίες καλύπτονται από το νομικά δεσμευτικό μέσο και αντιβαίνουν στις διατάξεις του, καθώς και σχετικά με παραβιάσεις από συμβαλλόμενο κράτος οποιουδήποτε από τα δικαιώματα που ορίζονται στο νομικά δεσμευτικό μέσο·
36. καλεί την Επιτροπή να εντείνει την οικονομική και τεχνική στήριξή της προς τις εθνικές αρχές τρίτων χωρών όσον αφορά τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως μέσω i) της έγκρισης και εφαρμογής εθνικών σχεδίων δράσης στο πλαίσιο των κατευθυντήριων αρχών του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ii) της ανάπτυξης εξωδικαστικών μηχανισμών, όπως γραφεία διαμεσολαβητών ή εθνικά σημεία επαφής, iii) νομοθετικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος και στη ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον, και iv) προώθηση και παροχή προσβάσιμων και αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας για τα θύματα· ενθαρρύνει την Επιτροπή να αυξήσει τη στήριξή της προς τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε αυτούς τους τομείς·

◦
◦ ◦
37. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τον πρόεδρο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και τον πρόεδρο της ανοικτής διακυβερνητικής ομάδας εργασίας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Οι εταιρείες συγκαταλέγονται στους σημαντικότερους παράγοντες της οικονομικής παγκοσμιοποίησης, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και του διεθνούς εμπορίου και πρέπει να τηρούν όλη την εφαρμοστέα νομοθεσία και όλες τις εφαρμοστέες συνθήκες και να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα και στο περιβάλλον, να συμβάλλουν σε αυτές ή να συνδέονται άμεσα με αυτές. Ωστόσο, οι εταιρείες μπορούν επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της χρηστής διακυβέρνησης, των περιβαλλοντικών προτύπων και της εταιρικής ευθύνης.

Τα θύματα παραβιάσεων που διαπράττονται από εταιρείες αντιμετωπίζουν πολλαπλά και αλληλεπικαλυπτόμενα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στα μέσα έννομης προστασίας. Η ατιμωρησία για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων από διεθνικές εταιρείες εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να μην αντιμετωπίζεται ελλείψει ισχυρού και ολοκληρωμένου κανονιστικού πλαισίου και ευθυγράμμισης σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο.

Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ έχει δρομολογήσει σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη ρύθμιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα, ιδίως μέσω της πρότασης οδηγίας της ΕΕ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, του κανονισμού για την απαγόρευση των προϊόντων που παράγονται με καταναγκαστική εργασία, καθώς και μέσω πολλών τομεακών πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού για τα προϊόντα μηδενικής αποψίλωσης, του κανονισμού για τα ορυκτά από περιοχές συγκρούσεων και των πράξεων για τις κρίσιμες πρώτες ύλες.

Αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ, όπως η Γαλλία, η Γερμανία και οι Κάτω Χώρες, θέσπισαν πρόσφατα νομοθεσία υποχρεωτικού χαρακτήρα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια, ενώ ορισμένα άλλα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους.

Πέραν της ΕΕ, έχουν εγκριθεί ή βρίσκονται υπό συζήτηση ρυθμιστικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας, σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ήτοι στην Αυστραλία, στη Βραζιλία, στις ΗΠΑ, στην Ιαπωνία, στη Νορβηγία, στη Νέα Ζηλανδία, στον Καναδά, στο Μεξικό, στη Νότια Αφρική, στην Γκάνα και στην Ελβετία, ενώ πολλές άλλες χώρες έχουν αναπτύξει εθνικό σχέδιο δράσης για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Στο επίπεδο των Ηνωμένων Εθνών, το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (UNHRC) ενέκρινε ψήφισμα στις 26 Ιουνίου 2014, προβαίνοντας στη σύσταση ανοικτής διακυβερνητικής ομάδας εργασίας (OEIGWG) με στόχο την κατάρτιση ενός νομικά δεσμευτικού διεθνούς μέσου «για τη ρύθμιση, στο διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δραστηριοτήτων των διεθνικών εταιρειών και λοιπών επιχειρήσεων».

Η ομάδα εργασίας έχει πραγματοποιήσει, μέχρι σήμερα, οκτώ συνόδους και σειρά περιφερειακών και άλλων διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τον Ιούλιο του 2023, ο πρόεδρος διένειμε επικαιροποιημένο προσχέδιο του μέσου πριν από την ένατη σύνοδο της ομάδας εργασίας που έχει προγραμματιστεί για τις 23-27 Οκτωβρίου 2023.

Η θέση της ΕΕ και των κρατών μελών έχει εξελιχθεί σε σχέση με το έργο της OEIGWG. Αρχικά, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ που ήταν τότε μέλη του UNHRC καταψήφισαν το ψήφισμα σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας διαπραγματεύσεων επί του νομικά

δεσμευτικού μέσου και, ελλείψει διαπραγματευτικής εντολής, ο εκπρόσωπος της ΕΕ συμμετείχε στις συνόδους της OEIGWG μόνο ως παρατηρητής και προέβαινε μόνο σε γενικές δηλώσεις.

Στη συνέχεια, ωστόσο, η θέση των κρατών μελών της ΕΕ σταδιακά εξελίχθηκε, με αρκετά από αυτά να συμμετέχουν ενεργά στις τελευταίες συνόδους της OEIGWG. Η Γαλλία και η Πορτογαλία προσχώρησαν στην ομάδα «Φίλοι της Προεδρίας». Επιπλέον, μεταξύ των προτεραιοτήτων του στα φόρουμ για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2023, το Συμβούλιο της ΕΕ δήλωσε τη δέσμευσή του να «συμμετάσχει ενεργά» στις συζητήσεις του ΟΗΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο και εξέφρασε την προθυμία του να συνεργαστεί με τον πρόεδρο της OEIGWG και την ομάδα «Φίλοι της Προεδρίας» «για τη διερεύνηση (...) ενός μέσου που θα βασίζεται στη συναίνεση και θα μπορεί να ενισχύσει αποτελεσματικά την προστασία των θυμάτων και να δημιουργήσει ίσους όρους ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο».

Οι πληττόμενες κοινότητες, οι αυτόχθονες πληθυσμοί, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, τα μέλη της κοινωνίας των πολιτών, οι επιστήμονες και οι εμπειρογνώμονες σε παγκόσμιο επίπεδο επιδεικνύουν σημαντικό και αυξανόμενο ενδιαφέρον για τις συζητήσεις στο επίπεδο του ΟΗΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο, παρατηρείται κινητοποίηση και υπάρχουν υψηλές προσδοκίες.

Το Κοινοβούλιο έχει σθεναρά υποστηρίξει τις συζητήσεις στο πλαίσιο του ΟΗΕ σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο, μεταξύ άλλων σε σειρά ψηφισμάτων. Δεδομένου ότι οι διαπραγματεύσεις για το νομικά δεσμευτικό μέσο αποκτούν δυναμική, θεωρήθηκε σημαντικό να τονιστεί η τρέχουσα θέση του Κοινοβουλίου, ενόψει των τελευταίων εξελίξεων, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο ΟΗΕ, και να υπενθυμιστεί η ανάγκη η ΕΕ να εγκρίνει μια φιλόδοξη διαπραγματευτική εντολή προκειμένου να συμμετάσχει αποφασιστικά στις συζητήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος I του Κανονισμού, η εισηγήτρια δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση της έκθεσης, μέχρι την έγκρισή της από την επιτροπή:

Οντότητα και/ή πρόσωπο
Ανώτερος νομικός σύμβουλος, Ευρωπαϊκό Κέντρο Συνταγματικών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ECCHR)
Υπεύθυνος θέματα εταιρικής ρύθμισης, CIDSE
Επικεφαλής σύμβουλος & ανώτερος ερευνητής, Ινστιτούτο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δανίας
Υπεύθυνος πολιτικής, EYED
Υπεύθυνος πολιτικής & νομικού τμήματος, ΓΔ JUST, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Σύμβουλος, Διεθνής Οργάνωση Εργοδοτών
Σύμβουλος, Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Βελγίου στην ΕΕ

Ο ανωτέρω κατάλογος καταρτίστηκε υπό την αποκλειστική ευθύνη της εισηγήτριας.

25.10.2023

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

προς την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με τη διαμόρφωση της θέσης της ΕΕ όσον αφορά το δεσμευτικό μέσο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση σε μέσα προσφυγής και την προστασία των θυμάτων (2023/2108(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Miguel Urbán Crespo

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δράση της σε διεθνές επίπεδο πρέπει να έχει ως πυξίδα τις αρχές αυτές και να συνάδει με την αρχή της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης της Λισαβόνας·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και της αρχής «κανείς στο περιθώριο» συνεπάγεται ότι η οικονομική ανάπτυξη συμβαδίζει με την κοινωνική δικαιοσύνη, τη χρηστή διακυβέρνηση και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θύματα παραβιάσεων που διαπράττονται από εταιρείες αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στα μέσα έννομης προστασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ατιμωρησία διεθνικών εταιρειών για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παραμένει σε μεγάλο βαθμό ανεπίλυτη ελλείψει ενός ισχυρού και ολοκληρωμένου κανονιστικού πλαισίου σε διεθνές επίπεδο·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θύματα των εν λόγω παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων προέρχονται κυρίως από φτωχές και ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες·
1. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι κατευθυντήριες αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα (UNGP) δεν περιλαμβάνονται στα εκτελεστά μέσα· υπενθυμίζει ότι η πλημμελής εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών του ΟΗΕ, καθώς και άλλων διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων —όπως των κατευθυντήριων γραμμών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης για τις πολυεθνικές εταιρείες—, έχει αποδοθεί σε μεγάλο βαθμό στον μη δεσμευτικό χαρακτήρα τους·

2. σημειώνει με ανησυχία ότι υπάρχει ασυμμετρία μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των διεθνικών εταιρειών, ιδίως ως προς τις συνθήκες προστασίας των επενδύσεων, όπου παρέχονται στους επενδυτές ευρέα δικαιώματα, τα οποία δεν συνοδεύονται απαραίτητα από δεσμευτικές και εκτελεστές υποχρεώσεις όσον αφορά τη συμμόρφωση με το δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το εργατικό και το περιβαλλοντικό δίκαιο·
3. υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη έγκρισης δεσμευτικών και εκτελεστών διεθνών κανόνων για τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων των διεθνικών εταιρειών και των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας τους· τονίζει ότι μεγάλο ποσοστό παραβιάσεων των ανθρωπίνων, εργασιακών και περιβαλλοντικών δικαιωμάτων διαπράττονται από ορισμένες διεθνικές εταιρείες που εδρεύουν στον βορρά, αλλά δραστηριοποιούνται σε αναπτυσσόμενες χώρες·
4. υπενθυμίζει ότι οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των εργαζομένων από εταιρείες αυξάνονται παγκοσμίως και ότι, σύμφωνα με τον δείκτη δικαιωμάτων της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Ενώσεων, 113 χώρες στερούν από τους εργαζομένους το δικαίωμά τους να ιδρύσουν συνδικαλιστική οργάνωση ή να προσχωρήσουν σε αυτήν —αριθμός ο οποίος το 2021 ανερχόταν σε 106—, το 87 % των χωρών έχουν παραβιάσει το δικαίωμα στην απεργία και τέσσερις στις πέντε χώρες έχουν εμποδίσει συλλογικές διαπραγματεύσεις·
5. υπενθυμίζει ότι οι άνθρωποι στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως οι αυτόχθονες και οι παραδοσιακές κοινότητες, οι μικροκαλλιεργητές και άλλοι μικρής κλίμακας παραγωγί τροφίμων, οι γυναίκες, οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι εργαζόμενοι, οι μειονότητες και άλλες ευάλωτες ομάδες πλήττονται δυσανάλογα από τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων, εργασιακών και περιβαλλοντικών δικαιωμάτων που διαπράττονται από διεθνικές εταιρείες· σημειώνει ότι οι παραβιάσεις αυτές επιδεινώνονται περαιτέρω από τη διαφθορά και συχνά παραμένουν ατιμώρητες, όπως στις εμβληματικές υποθέσεις των Mariana και Brumadinho (Βραζιλία), Rana Plaza (Μπανγκλαντές), Marikana (Νότια Αφρική) και Chevron-Texaco (Ισημερινός), μεταξύ πολλών άλλων· ζητεί μεγαλύτερη διαφάνεια απαιτώντας από τις διεθνικές εταιρείες να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητές τους, τον αντίκτυπό τους στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων, και να διασφαλίσουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική διάσταση, στις μειονότητες και σε άλλες ευάλωτες ομάδες, και την αποτελεσματική πρόσβαση σε προσφυγή για τα θύματα παραβιάσεων και καταπατήσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
6. επισημαίνει ότι σε πολλές περιοχές του κόσμου, οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν συχνά την κινητήρια δύναμη των τοπικών οικονομιών· υπογραμμίζει ότι οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 90 % των επιχειρήσεων, το 60 έως 70 % της απασχόλησης και το 50 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος παγκοσμίως· επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν επαρκώς ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και παροτρύνει την Επιτροπή να παράσχει διασφαλίσεις και εξαιρέσεις για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά τις διαπραγματεύσεις για το μέσο·
7. καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει μια φιλόδοξη εντολή ώστε η Επιτροπή να συμμετάσχει

πλήρως στις διαπραγματεύσεις σχετικά με το νομικά δεσμευτικό μέσο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τις διεθνικές εταιρείες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο ψήφισμα 26/9 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, της 14ης Ιουλίου 2014, που αποτελεί τη βάση για αυτές τις διαπραγματεύσεις· επισημαίνει ότι οι διαπραγματεύσεις, καθώς και η εντολή της ΕΕ, θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνεργασία με καθιερωμένους και δυνητικούς εταίρους στους τομείς των επιχειρήσεων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ουσιαστική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών που επηρεάζονται από τη Συνθήκη, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλων εκπροσώπων των εργαζομένων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· τονίζει περαιτέρω την ανάγκη να υιοθετηθεί μια προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, δεδομένου ότι οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι ουδέτερες ως προς το φύλο και δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως τέτοιες· τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η διπλωματία και η φήμη της ΕΕ ως αξιόπιστου εταίρου και υπέρμαχου των ανθρωπίνων και περιβαλλοντικών δικαιωμάτων· τονίζει ότι, για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού, η θέση της ΕΕ πρέπει να βασίζεται στην υπεροχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να περιλαμβάνει ισχυρούς μηχανισμούς επιβολής και παρακολούθησης (μεταξύ άλλων απαιτήσεων υποβολής αναφορών και περιοδικών επανεξετάσεων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης), πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όσους θίγονται από παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διατάξεις περί από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης για τις διεθνικές εταιρείες και τις αξιακές αλυσίδες τους που είναι διαφορετικές και ανεξάρτητες από εκείνες των κρατών· καλεί την Επιτροπή να συμμετάσχει πλήρως στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τη δεσμευτική συνθήκη του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, και να διασφαλίσει ότι θα θέτει ευρύ ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής που θα καλύπτει όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, όπως ορίζονται από τους σχετικούς διεθνείς κανόνες εργασίας και με βάση όλες τις σχετικές συμβάσεις του ΟΗΕ· σημειώνει ότι σε αντίθετη περίπτωση τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμετάσχουν στη διαδικασία μεμονωμένα·

8. τονίζει ότι είναι σημαντικό το πεδίο εφαρμογής του υπό διαπραγμάτευση δεσμευτικού μέσου να καλύπτει όλες τις διεθνικές εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις διεθνικού χαρακτήρα, όπως ορίζεται στο ψήφισμα 26/9, καθώς και τις δραστηριότητές τους που ασκούνται μέσω συνδεδεμένων εταιρειών, θυγατρικών, πρακτόρων, προμηθευτών, συμπράξεων, κοινοπραξιών και πραγματικών δικαιούχων· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για το γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά κενά διακυβέρνησης σε διεθνές επίπεδο και ζητεί να συνεχιστεί η πολυμερής δέσμευση προκειμένου να σταλεί ένα συνεκτικό μήνυμα στους υφιστάμενους και δυνητικούς εταίρους συνεργασίας·
9. τονίζει τη σημασία της συμπερίληψης εξωεδαφικής ρύθμισης που να βασίζεται στις μητρικές εταιρείες και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τα θύματα παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων από διεθνικές εταιρείες στο κράτος καταγωγής των διεθνικών εταιρειών· επισημαίνει, ειδικότερα, την ανάγκη να καθοριστούν σαφείς υποχρεώσεις για τις διεθνικές εταιρείες όσον αφορά την εξάλειψη της παιδικής εργασίας και της καταναγκαστικής εργασίας από τις αλυσίδες εφοδιασμού και τις δραστηριότητές τους·

10. υπογραμμίζει ότι αυτό το είδος νομικά δεσμευτικού μέσου, που αποσκοπεί στην αποτελεσματική προστασία των θυμάτων και στη διασφάλιση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση για δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε εδάφη αυτόχθονων πληθυσμών, την ουσιαστική διαβούλευση με τα θιγόμενα άτομα και κοινότητες και τη συμμετοχή τους σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με δραστηριότητες διεθνικών εταιρειών οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τη ζωή και τα μέσα διαβίωσής τους, το δικαίωμα στο «όχι», την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης, μηχανισμούς διασφάλισης της εξωεδαφικής δικαιοδοσίας —όπως η αναγκαστική δικαιοδοσία (*forum necessitatis*) και η απαγόρευση αποποίησης δικαιοδοσίας ενόψει καταλληλότερης (*forum non conveniens*)—, υποχρεώσεις διεθνούς συνεργασίας για την εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων, το δικαίωμα ενημέρωσης και το δικαίωμα πλήρους αποζημίωσης· τονίζει ότι το δικαίωμα πλήρους αποζημίωσης αναφέρεται τόσο στη διαδικασία παροχής ένδικων βοηθημάτων στα θύματα, στις οικογένειές τους ή στις κοινότητες που πλήττονται από παραβιάσεις ανθρωπίνων, εργασιακών ή περιβαλλοντικών δικαιωμάτων όσο και στα ουσιαστικά αποτελέσματα που ενδέχεται να αντισταθμίσουν ή να αποκαταστήσουν τον αρνητικό αντίκτυπο των παραβιάσεων· επισημαίνει ότι η αποζημίωση πρέπει να είναι επαρκής, αποτελεσματική, άμεση και ανάλογη προς τη σοβαρότητα των παραβιάσεων και τις ζημιές που προκλήθηκαν, ενώ σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στο ειδικό πλαίσιο και την κατάσταση του δικαιούχου·
11. θεωρεί ότι η συμφωνία, με τη θέσπιση διεθνών υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, το περιβάλλον και το κλίμα, ενισχύει σε διεθνές επίπεδο την αποτελεσματικότητα της επικείμενης οδηγίας της ΕΕ για τη εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα και δημιουργεί εξίσου υψηλά πρότυπα παγκοσμίως· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η πρόταση για τη εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα θα πρέπει να υιοθετήσει μια πιο ολοκληρωμένη και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση· είναι, επιπλέον, πεπεισμένο ότι η συνθήκη των του ΟΗΕ θα μπορούσε να θεσπίσει σημαντικές διατάξεις για τη βελτίωση της νομικής προστασίας των θιγόμενων ατόμων, συμπληρώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την οδηγία της ΕΕ·
12. τονίζει τη σημασία του ρόλου των υπερμάχων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των ομάδων, των οργανώσεων και των συνδικαλιστών ακτιβιστών, καθώς και τη σημασία της ρητής συμπερίληψης στη συνθήκη της αναγνώρισης του δικαιώματος υπεράσπισης των ανθρωπίνων, περιβαλλοντικών και εργασιακών δικαιωμάτων, με ρητή αναφορά στο δικαίωμα των υπερασπιστών να προστατεύονται και να μην υφίστανται εκφοβισμό και αντίποινα·
13. υπενθυμίζει ότι η προώθηση στόχων αξιοπρεπούς εργασίας, όπως η βιώσιμη επιχειρηματική συμπεριφορά, ο κοινωνικός διάλογος, η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και η κοινωνική προστασία, είναι επιτακτική για την εξάλειψη των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
14. υπενθυμίζει ότι η δέουσα επιμέλεια αποτελεί βασική συνιστώσα του δεύτερου πυλώνα των κατευθυντήριων αρχών του ΟΗΕ όσον αφορά την εταιρική ευθύνη και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· τονίζει ότι οι αποτελεσματικές πρακτικές δέουσας επιμέλειας μπορούν επίσης να συμβάλλουν στη βελτίωση της πρόσβασης στην έννομη προστασία· σημειώνει ότι η εφαρμογή διαδικασιών δέουσας επιμέλειας δεν θα

πρέπει να απαλλάσσει αυτομάτως τις διεθνικές εταιρείες από την ευθύνη τους.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	24.10.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 10 -: 8 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Barry Andrews, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ilan De Basso, Marlene Mortler, Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Karolin Braunsberger-Reinhold

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

10	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud
S&D	Ilan De Basso, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose

8	-
ECR	Beata Kempa
ID	Dominique Bilde
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Ελένη Σταύρου, Tomas Tobé

0	0
-	-

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	28.11.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 46 - : 3 0 : 7
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Pedro Marques, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jakop G. Dalunde, Christophe Grudler, Anja Haga, Andrey Kovatchev, Γεώργιος Κύρτσος, María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace, Elena Yoncheva, Milan Zver
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Vladimír Bilčík, Clare Daly, Mónica Silvana González, Κώστας Παπαδάκης, Miguel Urbán Crespo

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

46	+
ECR	Anna Fotyga, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Anja Haga, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko, Milan Zver
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Γεώργιος Κύρτσος, María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Elena Yoncheva
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

3	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Bernhard Zimniok

7	0
ID	Jean-Lin Lacapelle
NI	Kínga Gál, Κώστας Παπαδάκης
PPE	David Lega
The Left	Clare Daly, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή